

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БҮРЯТЯН АЙМАГ

Бүгэдэ арадай сонин

1998
сентябриин
9

Намарай эхин
сагаан бишэн
нарын
18
гарагай 4
СРЕДА
№ 165 (20006)
Газетын сэн хэлсээтэ

1921 оной
декабриин
21-нээ гараа

ТАБАН АЙМАГ АЮУЛАЙ ТОХЁОЛДОҮОН ЗОНО ГЭЖЭ СОНОСХОГДОО

Түнхэнэй, Ахын, Захааминай, Зэдын, Хяагтын аймагуудые эбэртэ бодо малай тахалай үрэ хүрэнгын гадаадаһаа нэбтэржэ магад аюулай зоно гэжэ республикын Правительство соносхоо. Халдабарита тахалай нэбтэрэлгые зайсуула хэмжээ ябуулгануудай түсэб баталагдаа. Аюулата аймагуудта эбэртэ бодо малда толгой тоолон нэргылэмжын тарилга хэлгэдэ 110 мянган түхэриг үгэхэ гэжэ хараалагдаа. Онсо яаралтай хэмжээнүүдые республика дотор саг дары абаха шухала. Юундэб гэбэл, Амарай областьдо болон Тыва Республикатай хилэлдэг Монголой газар дээрэ эбэртэ бодо малай тахал элирүүлэгдээ бшуу.

ОРЁО АСУУДАЛ ХООРОНДОО ТООСОНОН УНДЭНӨӨР ШИИДХЭГДЭХЭ

Республикын газар дээрэ оршодог нуралсалай эмхи зургаануудта зайн гал болуула, хизаарлаха ябадал сентябриин 1-нээ зогсоохо гэжэ «Бурятэнерго» ОАО-до зууршалагдаа.

Түлшын-элшэ хүсэни нөөсэнуудэй түлөө тоосохо болон хоорондоо тоосохо асуудалые сентябриин 20 хүрэтэр «Бурятэнерго» ОАО-той хамта шийдэхые республикын Правительство хотонууд болон районуудай нютагай өөһэдэн хүтэлбэриин толгойлогшонорто, Финансын министрствэдэ, нуралсалай болон эрдэм ухаанай министрствэдэ, нуралсалай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэ дурадаха.

Президентын ба Правительствын хэблэлэй албан

ХОЛЕРЭ НЭРГЫЛХЫН ТҮЛӨӨ

Үерэй, уһа ехэтэй аадар борооной нүүлээр республика дотор санитарно-эпидемиологическа байдал эрид доройтоо. Сэлэнгэ мүрэнэй уһан сооһоо эльтор гэнэн холерын вибрион олодо гэжэ мэдээсэгдээ. Республик дотор холерэ, бусад халдабарита үбшэнүүдэй нүжэрэлгые нэргылхын тула Сэлэнгын уһа зоной хэрэглэхые хорихо хэмжээнүүдые абахыень республикын Правительство Хяагтын, Сэлэнгын, Тарбагатайн, Ивалгын, Прибайкалийн, Кабанскын районуудай, Улаан-Үдэ хотын муниципальна бүридүүлгэнүүдэй толгойлогшонорые уялгалаа.

Тэрэшэлэн болбосоруулгын промышленноостин, худалдаа наймаанай, ниитын эдэ хоолой предпритинуудай - үмсыншые, гүрэнэйшые байг - хүтэлбэрилэгшэдһөө эдэ хоолой зүйлнүүдые болбосоруулгын, хадагаламжын, зөөлгын, худалдалгын технологическа, санитарно-гигиеническэ дүримүүдые сахиха эрилтэ табихыень толгойлогшонорые уялгалаа. Эрдэм нуралсалай эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд эдэбэлдэлгын талаар онсо харюусалгатай байха ээргэтэй. Тусхайлбал, ууаг уһаяа нарила, эдэбэлдэдэг, хадагалдаг газарнуудта ариг сэбэрые сахиха, байрануудые сэбэрлэхэ, бээ хунгэлдэг газарнуудта ариг сэбэрые сахиха, үбшэнгэй үрэ хүрэнгэтэниие үгы хэхэ хэрэгтэй.

Али бүхы предпритинуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд үертэ ороһон

газарнуудта уһа абадаг түхээрэлгэнүүдые, эдэ хоолой предпритинуудые, нуралсалай эмхи зургаануудые, бусад объектнүүдые халдабарита үрэ хүрэнгэнһөө сэбэрлэхын тула дезинфекци хэхэ хэрэгсэлнүүдые худалдажа абаха мүнгэ зөөри олохо ёһотой. Вокзал, аэропорт мэтын олоной хүндэлдэг газарнуудта хайн шанартай уудаг уһан заагагүй байха, түргэн гутадаг продуктуудые худалдалга хоригдохо ёһотой.

Хүдөө ажахын болон болбосоруулгын промышленноостин министрство малай ба хүнэй халдабарита үбшэнүүдэй дэлгэрэлгые нэргылхэ хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Акционернэ «Аквабур», «Молоко», «Бурятмясопром» бүлгэмүүдэй, эдэ хоол үйлэдбэрилдэг бусад предпритинуудай хүтэлбэрилэгшэд продукция гаргаха, худалдахадаа технологическа гурум, ветеринарна дүримүүдые сахилгын хойноһоо хиналта шангадхаха уялгатай. Республикадахи гүрэнэй санэпидем-надзорой түб худалдаа наймаанай, ниитын эдэ хоолой, эдэ хоолой промышленноостин, уһаар хангалгын, санитарна сэбэрлэлгын объектнүүдэй хойноһоо хиналтаяа шангадхаха. нэргылэмжын хэмжээнүүдэй хажуугаар зоной дунда ойгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха.

Президентын ба
Правительствын хэблэлэй
албан

Буряад Республикын Правительствын

ТОГТООЛ

№ 285

1998 оной
августын 20

Буряад Республикын Правительствын 1997 оной ноябриин 20-ной № 387 Тогтоолдо хубилалтануудые оруула тухай

Буряад Республикын Правительствын шэнэ бүридэл томилонтой дашарамдуулан, иигэжэ тогтооноб:

Дээрэ заагдаһан тогтоолдо удаадахи хубилалтануудые оруула:

1. Онсо байдалнуудай талаар Буряад Республикын Правительствын комиссийн бүридэлһөө гаргаха гэбэл:

Табалаев Лев Павловиче,
Дамбаин Валентина Цырендоржиевна,
Шлыккова Галина Васильевна.

2. Онсо байдалнуудай талаар Буряад Республикын Правительствын комиссийн түрүүлэгшээр Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо Агалов Владимир Константиновиче томилхо.

3. Онсо шахардуу байдалнуудай талаар Буряад Республикын комиссийн бүридэлдэ оруула гэбэл: Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо, финансын министр Налётов Александр Юрьевиче.

Социальна политикын талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Ханхалаев Евгений Казаковиче.

Буряад Республикын
Правительствын Түрүүлэгшын
уялгануудые дүүргэгшэ В.КАГАЛОВ.

Буряад Республикын
Президентын ба Правительствын
Хэрэгүүдые эрхилэгшэ - Захиргаанай
хүтэлбэрилэгшэ Н.И.БЫКОВ.

Буряад Республикын Правительствын ЗАХИРАЛТА

1. 1998 оной үбэлэй маршрутна тоо бүридхэлэй үрэ дүнүүдые, агнуурийн ажахын асуудалнуудай талаар албан зургаанууд хоорондын республиканска комиссийн зууршалгануудые хараада абан, Россия Федерацийн агнуурийн нөөсэнуудые сахилгын ба зүбөөр ашагалгын департаментын 1998 оной июлийн 20-ной № 12-02-21/885 бэшгэй үндэһөөр Буряад Республикада 1998/1999 онуудай агнуурийн сезондо агнуурийн ангиудые олзборилгын квотые эды хэмжээгээр баталха:

- буга - 300, тэрэ тоодо түлөөһөгүй зүбшөөлнүүдээр - 65;
- үндэр изагуурта хандагай - 770, тэрэ тоодо түлөөһөгүй

зүбшөөлнүүдээр - 75;
- хойто зүгэй хандагай - 92, тэрэ тоодо түлөөһөгүй зүбшөөлнүүдээр - 65;
- бодон гахай - 130, тэрэ тоодо түлөөһөгүй зүбшөөлнүүдээр 13;
- гүрөөһэн - 1600, тэрэ тоодо түлөөһөгүй зүбшөөлнүүдээр - 150;
- хүдэри (кабарга) - 690;
- халтар хурин баабгай - 50, тэрэ тоодо түлөөһөгүй зүбшөөлнүүдээр - 21;
- булган - 3000.

2. Агнуурийн нөөсэнуудые сахилгын ба зүбөөр ашагалгын талаар управленидэ (Носков В.Т.) тогтоогдоһон нормативуудтай, агнуурийн ажахынуудай мэдүүлгэнүүдтэй,

Буряад Республикын агнуурийн ажахын асуудалнуудай албан зургаанууд хоорондын республиканска комиссар баталагдаһан агнуурийн ангиудые олзборилхо талаар түсэбүүдтэй зохилдуулан, агнуурийн ажахынуудай квото хубаарилха болон зүбшөөлнүүдые (лицензинүүдые) үгэлгын, агнуури хэлгын хойноһоо хиналта бэелүүлхэ.

Буряад Республикын
Правительствын
Түрүүлэгшын
уялгануудые дүүргэгшэ
В.КАГАЛОВ.

1998 оной августын 21,
№ 855-р

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТЫН БА ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ЗАХИРГААНДА ЭРХЭТЭДЫЕ ХҮЛЭЭН АБАЛГЫН ГРАФИК

Фамили, нэрэ обог	Тушаал	Хүлээн абаха үдэр	Кабинет №	Саг
Л.В.ПОТАПОВ	Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ	1-дэхи понеделник	423	14.00-20.00
В.КАГАЛОВ	Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо	4-дэхи понеделник	201	15.00-19.00
Е.К.ХАНХАЛАЕВ	Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо	3-дахи пятница	201	15.00-19.00
А.Ю.НАЛЁТОВ	Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо-финансын министр	2-дохи вторник	201	15.00-19.00
В.В.ПЕРЕЛЯЕВ	Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо	3-дахи вторник	201	15.00-19.00
Н.И.БЫКОВ	Президентын ба Правительствын Хэрэгүүдые эрхилэгшэ-Захиргаанай хүтэлбэрилэгшэ	четверг	201	15.00-19.00

Л.ПОТАПОВ МҮНӨӨНЭЙ БАЙДАЛ ТУШАА

Мүнөө үедэ манай гүрэндэ тохёолдоһон онсо шахардуу политическа, экономическа байдал тушаа Россия Федерацийн Советэй гэшүүн, Буряад

Республикын Президент Леонид Потапов прессконференци үнгэргэбэ. Энэ хөөрөлдөөн тухай дэлгэрэнгыгээр ээлжээтэ дутаарта толилхобди.

Буряад Республикын Правительствын ТОГТООЛ**НАЛОГ ТҮЛЭГШЭДЫЕ ТОО БҮРИДХЭЛДЭ АБАЛГЫН БОЛОН ТООЛОН
ТОДОРХОЙЛГЫН ҮЕДЭ ГҮРЭНЭЙ ЗАСАГАЙ ЗУРГААНУУДАЙ
ХАРИЛСАЛГА ТУХАЙ**

Бюджеттэ налогой түлбэринүүдэй дүүрэнээр оролгын зорилгоор Буряад Республикын Правительство иигэжэ тогтооно:

1. Буряад Республикын дэбисхэр дээрэ налогууды түлээн тухай ниитэ нэгэн гэршэлгэ тогтоон бии болгохо болон налогууды, түлбэринүүды түлээн тухай гэршэлгэ үгэхэ ба хэрэглэхэ тухай доро хабсаргадан дүрим баталха.

2. Буряад Республикадахи Гүрэнэй налогой инспекцидэ (Цыреторов С.Ц.) налог түлэгшэдтэ гэхэ гү, али бюджеттэ налогой түлбэринүүды саг соонь дүүрэн хэмжээгээр түлэдэг юридическэ болон физическэ нюурнуудта налогой талаар

бүридхэлдэ байһан газартань налогууды, түлбэринүүды түлээн тухай гэршэлгэнүүды үгэхэ ябадал 1998 оной октябриин 1-һээ эмхидхэхэ.

3. Налогүүды, түлбэринүүды түлээн тухай гэршэлгэнүүды бүтээхэ ба хэрэглэхэ талаар гаргашанууды мүнгөөр хангалгы Налогой системэ хүгжөөлгын жасын ашаар бээлүүлхэ.

4. Элдэб түхэлэй ажал ябуулга эрхилхын лицензинүүды, зүбшөөлнүүды үгэхэдөө, газарай частогүүды үгэхэдөө, элдэб түхэлэй хүдэлмэри эрхилхын хэлсээнүүды баталхадаа, хэлсээнүүды нунаахадаа, эээлинүүды үгэхэдөө, арендэдэ үгэхэдөө болон ажал ябуулгын бусад түхэлнүүды эрхилхэ ябадал

зүбшөөхэдөө, гүрэнэй зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд (документнүүды барихадань) налогууды, түлбэринүүды түлээн тухай гэршэлгын бии, үгы байһаниие хараада абаха ёһотой.

5. Республикын хотонууд, районуудай захиргаануудай толгойлогшонорто зохихо захиралтанууды абахыень болоод, юридическэ болон физическэ нюурнууды тоо бүридхэлдэ абалгы болон тэдэниие тоолон тодорхойлгы автомат аргада шэлжэн оруулхада хэрэгтэй болохо хэмжээгээр тоолон тодорхойлгын техникэ худалдан абалгы нютагай бюджетэй мүнгэ зөөрээр 1998 оной ноябриин 1 хүрэтэр хангахыень зууршалха.

6. Тус тогтоол гүйсэдхэхэ хойноһоо хиналта өөртөө орхино.

Буряад Республикын
Правительствын Түрүүлэгч
Уялганууды дүүргэ
В.К.АГАЯ

Буряад Республикын
Президентын ба Правительствын
Хэрэгүүды эрхилгын
Захиргаанай хүтэлбэрилэгч
Н.И.БЫШИН

1998 оной
августын 24,
№ 287.

**НАЛОГУУДЫЕ, ТҮЛБЭРИНҮҮДЫЕ ТҮЛЭНЭЙН ТУХАЙ
ГЭРШЭЛГЭНҮҮДЫЕ ҮГЭЛГЭ БОЛОН ТЭДЭНИИЕ
ХЭРЭГЛЭЛГЭ ТУХАЙ ДҮРИМ****Буряад Республикын Правительствын 1998 оной августын 24-нэй
№287 тогтоолоор баталагдаа**

1. Налогүүды, түлбэринүүды түлээн тухай гэршэлгэ (саашаа - гэршэлгэ) гүрэнэй налогой инспекцидэ бүридхэлтэй, налогуудай, түлбэринүүдэй, яланууд болон түлбэринүүдэй талаар үриггүй налог түлэгшэдтэ - юридическэ болон физическэ нюурнуудта барюулагдадаг.

2. Гэршэлгэ шууд шанга тоосоной данса болоно.

3. Гэршэлгэнүүд хууляар тогтоогдоһон ашалга оролгонууды, налогууд, түлбэринүүды жэлэй дүнгөөр гү, али байгша ондо бүридхэлдэ ороһон байбал, мэдүүлгэ үгэхэн саг хүрэтэрхи ажал ябуулгын дүнгөөр хоёр талаһаа лаблалсаһанай үгэхэнэй налог түлэгшэдтэ тэдэнэй бэшэмэл мэдүүлгээр үгтэдэг.

4. Тоосоото жэлэй эсэстэ жэлэй балансууды болоод, кварталай балансууды тушааһанай үгэхээр тоолон тодорхойлгын болон тоосоо үгэлгын таһагай инспекторнүүд налог түлэгшэдтэ зохиолуулагдаһан, бюджеттэй тоосолгын байдалы лаблан шалгаһанай актые (ф.23, РФ-гэй ГНС-эй 1994 оной апрелиин 15-най Заабарин 17-дохи хабсаргалта) бүридүүлэн бэшээд, таһагай даргын гар табилгада үгэхэнэй үгэхээр налог түлэгшэдые тоолон тодорхойлгын сектортэ (таһагта) дамжуулдаг.

5. Гар табилгатай лаблан шалгаһанай актын үндэһөөр инспектор гэршэлгы бүридүүлэн бэшээд, ГНИ-гэй хүтэлбэридэ гарай үзэг болон тамга табуулдаг. Тэрэшэлэн мэдээнүүд налог түлэгшэдтэй мэдээнүүдэй баазада нэгэ доро оруулагдадаг.

Гэршэлгэ үгэлгэ тусхай журнал соо бүридхэгдөөд, налог түлэгшэдтэ гарыень табуулан үгтэдэг.

6. Налог түлэгшын байгша ондо бүридхэлдэ ороһон байбал, үнгэрһэн үедэ бүхы шатын бюджетүүдтэ үритэлгэгүй байһан ушарта деклараци бариһан баримтые гү, али налогууд, түлбэринүүды бүридхэн дансалһанай тоосоо үндэһэ болгон, гэршэлгэ тэрээндэ үгтэдэг.

7. Тогтоогдоһон жэшээтэ түхэлтэй, гүрэнэй налогой инспекциин үгэхэн гэршэлгэ бол заагдаһан сагай хугацаада налог үгэгшэдтэ үритэлгын үгы байһаниие баталһан баримта боложо, налог түлэгшэдтэ хадагалагдадаг. Тус документ лицензинүүды, зүбшөөлнүүды, эээлинүүды үгэдэг районой, хотын, республикын захиргаануудтай, засаг гаргалгын нютагай зургаануудтай, юридическэ болон физическэ нюурнуудтай элдэб асуудалнууды шиидхэхын тула хэрэглэгдэжэ болохо.

8. Налогой бүхы түлбэринүүдээр бюджеттэй тоосолгын болзор гэбэл, тоосоото кварталай үгүлшын үдэр хүрэтэр түлэгэ болодог.

9. Гэршэлгы квартал кварталар бүридхэн дансалга лаблан шалгаһанай актаар (ф.23.) хэгдэдэг. Тиэхэдэ кварталай зохихо тоололгоор, шэнээр тоололгоор, шалгалтын актуудаар кварталай бүхы налогуудай, ашаг

олзодо тохогодог налогой түлэгдэһэн болоод, тоосоото болзорто үритэлгын үгы байһанай ушартал налогой зургаанай тэмдэг табигдадаг. Хэрбээ үритэлгын байбал, гэршэлгэ соо тэмдэг табигдадаггүй болоод, үритэлгын дарагдатар хүсээнгынь хоохон үгэдэг. Шэнээр бүридхэгдэһэн налог түлэгшэдтэ бүридхэлдэ абтаагүй байһан тоосоото үенүүды харуулан хүсээнгүүдтэ; мүн тоосоото үедэ ажал ябуулга эрхилээгүй налог түлэгшэдтэ зохихо хүсээнгүүдтэ үритэлгын үгы байһан тухай тэмдэг табигдадаггүй.

10. Тоосоонууды тушааһан кварталай бүхы налогууды түлээн болоод, тоосоото болзорто үритэлгын үгы байһан ушарта үритэлгын үгы байһан тухай тэмдэг болзорһоо урид табигдажа болохо.

11. Ялын түлбэринүүдээр болон пенинүүдээр үритэлгэтэй аад, налогой саг сагай түлбэринүүды саг соонь түлэдэг налог түлэгшэдтэ лицензинүүды, зүбшөөлнүүды үгэхэ тухай, газарай частогүүды, бусад зөөриие арендэдэ үгэлгын хэлсээнүүды баталха болон нунааха тухай асуудал эрхэ түлөөлэгэтэй зохихо зургаанай үзэмжэдэ үгтэдэг.

12. Физическэ нюурнуудта гэршэлгэ үгэлгэ хэдэн онсо илгаануудтай гэбэл:

А. «I квартал» гэхэн мүр удаадахи документнүүдэй үндэһөөр хэгдэдэг:

- 1997 ондо физическэ нюурта тохогодоһон зөөриин налог болон газарай налог түлээн тухай;

- 1997 ондо түлэгдэхэ ёһотой подоходно налог түлээн тухай (1997 оной авансова түлбэринүүд, 1996 оной налогой эсэсэй түлбэри), 1997 ондо тохогодоһон ялануудай, пенинүүдэй, сан жасын хэмжээтэ бусад түлбэринүүдэй түлэгдэһэн тухай;

- Пенсионно жасада түлбэринүүды түлээн тухай (1997 оной августын авансова түлбэринүүд, 1996 оной эсэсэй түлбэринүүд);

- 1998 оной I кварталда элдэб зүйлэй хэлсээнүүдээр физическэ нюурнуудта түлэгдэдэг түлбэринүүдхээ подоходно налог түлээн тухай;

- 1998 оной I кварталда физическэ нюурнуудта, тэрэ тоодо олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ түлбэринүүды түлээн тухай 3-дугаар түхэлэй справканууды барилга;

Б. «II квартал» гэхэн мүртэ удаадахи документнүүды бариһанай үндэһөөр тэмдэглэл хэгдэдэг гэбэл:

- А пунктада тоологдоһонууды, хэрбээ «I квартал» гэхэн мүртэ бэшэгдэнгүй үлэһэн хаа;

- 1998 оной II кварталда элдэб зүйл хэлсээнүүдээр физическэ нюурнуудта түлэгдэдэг түлбэринүүдэй дүн хамтын хэмжээнхээ подоходно налог түлээн тухай;

- олзо оршонууд тухай 3 - дугаар түхэлэй справка барилга;

- подоходно налогоор болон Пенсионно жасаар нэгдэхэ болзор - 1998 оной июлиин 15 хүрэтэр

бүридхэгдэжэ үгтэһэн авансова түлбэринүүды тухай.

В. «III квартал» гэхэн мүртэ эдэ документнүүд үндэһөөр тэмдэглэл хэгдэдэг гэбэл:

- хэрбээ «1997 он», «I квартал», «II квартал» гэхэн мүртүүд бэшэгдэнгүй үлэбэл, А болон Б пунктуудта тоологдоһон саарһа дансанууд;

- 3 - дугаар түхэлэй справка налогой зургаануудтай эльгээсэн, 1998 оной III кварталда элдэб зүйл хэлсээнүүдээр физическэ нюурнуудта хэгдэдэг түлбэринүүдхээ подоходно налог түлээн тухай;

- подоходно налогоор болон Пенсионно жасаар хоёрдохи болзорто - 1998 оной августын 15 хүрэтэр авансын түлбэринүүды түлээн тухай;

- 1998 оной сентябриин 15 хүрэтэр түлээн бэшэгдэһэн хэмжээндэ физическэ нюурнуудай зөөриин тохогодог налог болон газарай налог түлээн тухай;

Г. «IV квартал» гэхэн мүртэ эдэ документнүүд үндэһөөр бэшэлгэ хэгдэдэг:

- хэрбээ «I квартал», «II квартал», «III квартал» гэхэн мүртүүд бэшэгдэнгүй үлэбэл, А,Б,В пунктуудта тоологдоһон саарһа дэбтэрнүүд;

- 1998 оной IV кварталда элдэб зүйл хэлсээнүүдээр физическэ нюурнуудта үгтэһэн түлбэринүүдхээ подоходно налог түлээн тухай;

- 1998 оной IV кварталай ажал ябуулгын дүнгөөр яланууды, пенинүүды, захиргаанай яланууды тухай;

- 1998 оной ноябриин 15 хүрэтэр тооложо ашгаһан подоходно налогой авансова түлбэринүүды тухай;

- 1998 ондо тооложо ашгаһан физическэ нюурнуудай зөөриидэ тохогодог налог болон газарай налог түлээн тухай.

Д. Хүлэтэ ажал (подрядай хэлсээ) хэрэглэгшэ хубидаа олзын хэрэг эрхилэгшэ түлэгдэхэ үрмашуулгын мүгэнһөө бюджеттэ гадуур социальнай страховой түлбэринүүды оруулан тухай документнүүд баридаг.

Е. Түлишэ-тохогодлын материалнууды худалдан талаар ажал ябуулга эрхилхэдэ тус налог түлээн тухай документ квартал бүри баридаг.

Ж. Хубидаа олзын хэрэг эрхилэгшын налог ашгаһан бэлэн болгодоһон системээр хүдэлһэн ушарта гэршэлгэ үнэсэн түлээн тухай тэмдэгтэй үндэһөөр гэршэлгэ тэмдэглэл хэгдэдэг (подоходно налог тушаа).

13. Гэршэлгын болзор - 2 жэл, шэнье үгэлгэ хуушан гэршэлгэ бусаагдадаг.

14. Гэршэлгы тоо бүридхэлдэ абаха, гэршэлгэ үгэхэ, хэрэглэхэ гурим болон тэрэниие гүйсэдхэхэ түлөө харюусагша нюурнууд районой захиралтанууд тодорхойлогдодог.

Багашаг,
ороогүй
таабаймни
уншажа
хажуугаар
рунь ш
хэнэйб
шэрбэлэ
Үнөөхи
шэрүүнш
хүниие сүм
үбгжөөл
Гайхаад,
хурааб:
Энэ х
Бүдүү
гэб тааб

Би хар
Эрьедэ
байгад,
хүгшэн б
дээрээ х
харин хү
Би тэд
табилдан
Ауулаа,
Тиин,
шонодос
тээгээ,
Удаан
Жалга с
ябашоо
хурьгая
Харин
орхижо
баатай б

Хабар
гэхэм
эдижэр
бүхэни
байха к
аад, мү
буаһаа
юм. Яс
баабай,
Аээрэх
Хари
- Хэр
ами на
- Тэр
гэжэ б

**Ородой ухаан бэлигтэ уран зохёолшо
Лев Толстойн түрэнхөөр 170 жэлэй ойдо**

- О-о, яагаа һонин нэрэтэй хүн бэ,- гэжэ бинь бүри гайхашабаб.

- Ганса нэрэн бэшэ, өөрөө ехэл жэгтэй хүн байһан. Нэрэдээ хүрэн, ёһотойл Арсалан гээшэ. һүүлдэ ехэ болоод, номуудыень

ажаһуухын тула урагшаа дабшаха, алдуу эндүү гаргаха, эхилээд хаяха, дахин эхилхэ, дахин хаяха, саг үргэлжэ тэмсэхэ ба алдаха болодоно. Харин бээ абаад, амархан харгыгаар ябаха гээшэ нэшхэлгүй хүнэй зам» гэжэ хэлэн үгэнүүдынь хүн бүхэндэ хабаатай бэшэ гү? Агууехэ уран зохёолшо

ажабайдалай таһаршагүй хубинь болодог һэн. Иимэл хадаа Лев Толстой Энэдхэгэй агууехэ хүбүүн Махатма Гандитай холбоо барисаатай, оюун бодол, сэдхэл нэгэтэн байгаа бшуу. «Махатма» гэнэн үгэ «агууехэ сэдхэл» гэжэ оршуулагдадаг ааб даа. Ганди тухай «маанадта, намда тон дүтын хүн» гэжэ Толстой

АГУУЕХЭ СЭДХЭЛ

уншахадаа, ойлгохош даа, хүүхэмни,- гэжэ таабайнгаа хэлэһые мүнөө хүрэтэр элээр

һанадагби...

Үнэхөөрөө, хургуулин шаби болоод, үнөөхи хурса харасатай хүнэйнгөө дүрье ном соо оложо, «Лев Толстой» гэжэ нэрыень өөрөө залгуулан уншахадаа, таабайнгаа хэлэн үгэнүүдые ойндоо оруулаа бэлэйб.

Лев Толстойн зохёолнууд, хургуулин жэлнүүдтэ, бүхыдэнь хэлэхэдэ, хүн түрэн аян замдамнай, бүхы наһандамнай бидэниие үдэшэнэ. «Үнэн сэхэ

бүхы наһаараа оюун бодолой, сэдхэлэй үнэниие бэдэрһэн ааб даа: түүхын үнэниие («Анна Каренина», «Воскресение»), хүниие хүмүүжүүлгын үнэн аргуудые («Азбука», «Народные рассказы»), өөргөө үнэн сэхээр хандалгы («Дневник»).

Крымэй дайнай үедэ Севастополиие хамгаалагдай дунда байлдахадаа, Ясна Полянадаа таряашадай хүүгэдые үзэг бэшэгтэ хургахадаа, үлэн хоон зондо туһалхадаа, саазалалгые үгы хэһын тула тэмсэхэдэ, Лев Толстой арадынгаа гүн соо оршодог,

хэлэн байдаг. Гандида эльгээһэн бэшэгэ «Танай нүхэр, аха дүү Л.Толстой» гээд дүүргэн юм. Будын суртал хургаалаар ехэтэ һонирхдог, олохон зохёолнууд соонь энэ эли байдаг.

Хүн бүхэнэй наһан соо Лев Толстой өөрын мүр сараа үлөөһэн лэ байха. Ажабайдалай элдэб үзэгдэлүүдтэй, бэрхэшээлүүдтэй ушархадаа, агууехэ уран зохёолшотой зүбшэжэ, оюун бодолойнь дууһагагүй худагһаа хүртэжэ байхые хүсэнэбди.

Туяна САМБЯЛОВА.

Багашаг, үшөө хургуулида ороогүй ябааб. Нэгэтэ таабаймни ямаршьеб ном уншажа һууба. Би хажуугаарнь эрьелдэнэб, ном руунь шагаанаб. Гэнтэ хэнэйб даа хурса хараса шэрбэнэн мэтэ болоо. Үнөөхи номой хуудаһанһаа шэрүүншэг шарайтай, хүниие сүмэ хараһан нюдэтэй үбгэжөөл намайе шэртэнэ. Гайхаад, таабайһаань хурабаб:

- Энэ хэн бэ?
- Бүдүүн Арсалан гээшэ,- гэб таабаймни.

**ШОНЫН ГҮЛГЭДӨӨ
ҺУРГАЛГА**

Би харгыгаар ябажа ябатараа, хүнэй һүхирхые дуулабаб. Эрелдээд харахадам, хонишон хүбүүн юуб даа заажа байгаад, поли дээгүүр гүйжэ ябаба. Заһан тээшэнь харахадам, хүгшэн ба залуу хоёр шононууд байба. Залуу шононь нюргэн дээрээ хурьга тээнхэй, тэрэнэйнгээ хүлһөөнь зуунхай, харин хүгшэн шононь хажуудань гүйжэ ябаба.

Би тэдэниие харамсаараа, хонишон хүбүүнтэй шаг шууяа табилдан, шононуудые намналсабаб. Бидэнэй һүхирхые дуулаад, эршүүл нохойнуудаа дахуулаад, гүйдэжэ ерэбэ.

Тиин хүгшэн шоно олон хүнүүдые харамсаараа, залуу шонодоо гүйжэ ошоод, хурьгыень абажа, нюрган дээрээ тээгээд, тэрэ хоёр түргэн гүйдэн, харагдахыа болишоо һэн.

Удаань хонишон хүбүүн энэ ушар тухайгаа хөөрэн юм. Жалга сооһоо томо шоно гаража, хурьга таһа татаад, абаад ябашоо хаш. Урдаһаань залуу шонын гарахада, хүгшэн шоно хурьгаяа залуудаа үгөөд, өөрөө хажуудань гүйгөө.

Харин олон хүнүүдэй бии болоходо, хүгшэн шоно хурьгаяа орхижо, хурьгыень өөрөө нюрган дээрээ хэжэ, тэрьедэхэ баатай болоо һэн.

ХУЛГАНААНУУД

Хабар болоходо, би яблонияа харахыа ошоо бэлэйб. Тиин гэнээм хулганаанууд яблониием тойруулан, үндэһыень эднжэрхиһэн байба. һайнаар анхаржа харахадам, яблони бүхэниие газар талаһаань сахаригтуулан химэлжэрхинхэй байха юм. Мододни булга сэсэглэжэ, жэмэс үгэхөөр болоһон аад, мүнөө халахань ха юм. Юундэб гэхэдэ, хүнэй шуһанай һудаһаараа ябадагтал, эдэнэй шүүһэн газараараа ябадаг ха юм. Яблонияа ехэтэ хайрлажа, би гэртээ ошоод, үбгэн баабайдаа гашуудал тухайгаа хэлэбэб. Хүсэтэй һаа, газар дээрэхи бүхы хулганаануудые сохихоор зэхэшоод байбаб.

Харин үбгэн баабаймни намһаа иигэжэ асууба:
- Хэрбээ хулганаануудые сохихо гэбэлһини, хэн тэдэнэй ами наһанай түлөө гуйхыа ерэхэб гэжэ мэдэнэ гүш?
- Тэрэнэй түлөө хэншые гуйхагүй, тэдэ хэндэшые хэрэггүй,- гэжэ би харюусабаб.

Үбгэм баабайм хэлэбэ:

-Эгээн түрүүн миисгэйнүүд ерэжэ, хулганаануудай түлөө гуйха һэн. Тэдэ иигэжэ хэлэхэ байгаа: «Хэрбээ шинии хулганаануудые галдаа һаашни, бидэ эдихэ юмэ үгы болошохобди». Удаань үнэгэнүүд ерэжэ: «Бидэ хулганаануудай үгы болошоо һаа, таһаа болон дальбараануудые хулууха баатай болошобди», - гэжэ хэлэхэ даа. Тэдэнэй удаа хура болон торхируунууд ерэжэ, хулганаануудые алиды мэлдэ үлээхыешини гуйха һэн.

Би юундэ хура болон торхируунуудга хулганаанууд хэрэгтэй юм гэжэ ехэ гайхашаб, харин үбгэн баабайм намдаа иигэжэ ойлгуулаа һэн:

-Тэдэндэш хулганаанууд юунһээшые ехээр хэрэгтэй юм. Хулганаануудые эдидэггүй, зүгөөр хулганаануудай үгы болошоо һаа, үнэгэнүүд хурануудай, торхируунуудай уурхайнуудыень һандаргаха ха юм. Энэ дэлхэй дээрэ бидэ бултадаа бэе бээдэ туһатайбди.

ШОРГООЛЗОНУУД

Нэгэтэ би эдихэ юмээ хадгалдаг таһаг руугаа варени абахыа ошобоб. Нэгэ баанха варени харан гэнээмни, досоонь шоргоолзонууд орошоһон байба. Би халбагаар бүхы шоргоолзонуудые гаргаад, баанхыа эгээл дээрэхи таг дээрэ табяа һэмби. Үглөөдэр ерээд харахадам, шоргоолзонууд эгээл дээрэхи таг дээрэ мүлхижэ гараад, баһал варени руум орошоһон байба. Би баанхыа абажа, дахин сээрлээд, тойруулжа ооһороор уяад, гэрэй үһээдэхи хадаһанда үлгэбэб.

Удаань гарахыа байгараа үшөө дахин баанха руугаа харахадам, тэндэм нэгэ шоргоолзон үлшэнхэй, баанха тойроод гүйжэ ябаба. Саашаа юун болоһо ааб гэжэ һанаад, би адаглан зогсобооб. Тэрэм шэл дээгүүрнь гүйжэ байгараа, баанха тойруулаад уяһан ооһор дээрэ гүйжэ гараба, тиигээд тэрэ ооһороороо гэрэй үһээдэ гараад, тэндэһээ ханаар гүйгөөд, доошоо, нүхэдтөө бууба.

Тэрэмни бэшэндэ ямар харгыгаар баанхыа ерэнэнэ хөөрбэ хаш, юундэб гэхэдэ, шоргоолзонууд тэрэ дороо бэе бээ дахаад, тэрэл харгыгаарнь баанха руу мүлхибэ. Тиин би баанхыа абажа, ондоо газарта табижархёо һэм.

Амгалан ДОРЖИЕВА
буряадшалба.

**Агаһаа
мэдээсэнэ**

**СУУТА
АЯНШАЛГЫН
ЗАМААР**

Эндэ һая Эрхүү хотын эрдэмтэ эмшэд 1908 ондо эмхидхэгдэн Агын аяншалгын түүхэтэ газарнуудаар ябаад бусаба. Тэдэниие багшанарай колледжын дэргэдэ тогтоогдоһон байгаали хамгаалгын музейн директор, географи-биологиин багша Владимир Стрельников зууршалаа. Айлшад Онон голой хойто эрьейн нэмжээ талынолон янзын сэсэг ногоонуудые шэнжэлээ, суглуулаа, Адуун-Шулуун, Бага-Баатар хадануудаар һонирхоо. Сэрэг-Нарһан, Тогоон-Шулуунгэхэмэтэ урдын буряадай үлгэр домогто ороһон элдэб бусад үзэсхэлэнтэ газарнуудаар хүрээбэ.

Мун тэрэшэлэн Хүнхэрэй талын дунда оршодог Гарбуунхын нуураар өхэ һонирхоо. Эндэ үни холоһоо хүдөө зон домтой шабартай аршаанда һуужа, арга абадаг юм. Илангаяа үе мүсээ үбдэдэг зон һүүлэй үедэ олоороо ерэжэ, бээ шабадаг болонхой.

Тиэхэдэ эндэхи дайдын ан гүрөөлөөр, уһа булагуудаар, газарайнь хурьһэн болон ургамалнуудаар танилсаа.

Соёлой һонин

**ХИЛЫН САНА
НААДА ГАРГАБА**

Һаяхан Агын бүлэг наһажаал эмэгтэйшүүлэй «Түмэн Жаргалан» гэжэ нэрэтэй арадай уран һайханай ансамбль Хитагай Арагай Республика ошожо, дуухатараа гүйсэдхөөд бусаба.

Агынхыдые аймагай толгойлогшо Доржонима Балбаровтай сугтань Үбэр-Монголой Хүлэн-Бүйрэй аймагай эвенкын хушуунай 40 жэлэй гүйсэлһэнтэй гашарамдуулан найрта уриһан байгаа. Ансамблыга наадагшад - ажалай ветеранууд Хайлар хотын дэргэдэ оршоһон Наньтун хото дээрэ хани халуунаар уртаггажа, наада зугаага дэлгэжэдынь, эдэниие гадан гэмжээд, бүгэдын олон мянган зоний хабаадалгатай найр наяршоо даа, - гэжэ дуушаг Ц.Дугаржапова Г.Дашиинимаева хоёр хөөрбэ һэн.

Тэгэнь ехэнхыгээ Манжуурай шотагаар ажаһуудаг бага яһатанай түлөөлгүшэд олоор байрлаһан газар ха.

Агын һайн дуранай артистнууд хүршэ орон хугараа хоёрдохёо урыалаар ябаад ерээбэ.

Тус ансамблыга ажалай ветеранууд Б.Жапова, Д.Аюшеева, Г.Дашиинимаева, У.Оропова, У.Очирова, М.Загзаева, У.Цэндымеева болон хамтараа хорёод шахуу абгайнар долоодохи жэлээ хабаадалсажа, урма зугаатай, араг зоние хүхэжэ, хужарлуулжа яһанад даа.
Цырендондок ГОНГОРОВ.

Хүн ба үе саг

НЭРЭНҮҮДЫНЬ САГААРУУЛАГДАБА

Политическэ хамалганда орогшодой нэрэнүүд 1998 оной август нара соо сагааруулагдаба гэбэл:

1. **ЧЁРНЫЙ Пётр Павлович**, 1895 ондо Киевскэ областиин Черкасск хотодо түрэнэн, Улаан-Үдэ хотодо ажаһууһан, 495-дахи барилгада прорабаар ажаллаа. 1938 оной апрелиин 20-до УК-гай 58-7, 58-9, 58-11 статьянуудай үндэһөөр барижа тушаагдаад, 1939 оной сентярийн 15-да сүлөөлэгдэн байна.

2. **ДОРЖИЕВ Арья Сундуевич**, 1889 ондо Баргажанай аймагай Улан-хууринда түрэнэн, 1937 оной декабриин 4-дэ УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр арбан жэлээр эрхээ хаһагдаа.

3. **КОСОЕВ Александр Григорьевич**, 1904 ондо СКК-гай Ремонткинскэ аймагай Кресты хууринда түрэнэн, 1937 оной январин 11-дэ УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр гурбан жэлээр эрхээ хаһагдаһан байгаа.

4. **ДЕГТЯРЕВ Василий Никанорович**, 1886 ондо Вятска губерниин Еранска уездын Кузнецово-Терехино хууринда түрэнэн. 1933 оной сентярийн 26-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр табан жэлээр концагерьта тушаагдаа һэн.

5. **ПОЛОНОВ Иоким Иннокентьевич**, 1892 ондо Хяагтын аймагай Шазага хууринда түрэнэн, Урланай-Адагай сельпогой счётоводоор ажаллаа. 1935 оной майн 13-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр гурбан жэлээр эрхээ хаһагдаһан байгаа.

6. **БОТОВЕВ Лыгден**, 1880 ондо Агын аймагай һүдэнгэ хууринда түрэнэн, өөрынгөө ажахыда ажаллаа. 1930 оной октябриин 13-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр арбан жэлээр тушаагдаа юм.

7. **ИВАНОВ Демид Зиновьевич**, 1866 ондо Мухар-Шэбэрэй аймагай Покровка хууринда түрэнэн. 1933 оной октябриин 28-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр Баунтын аймаг руу табан жэлээр эльгээгдэн байгаа.

8. **ПЕРМЯКОВ Тимофей Павлович**, 1866 ондо Түнхэнэй

аймагай Красный Яр хууринда түрэнэн. 1933 оной июлиин 7-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр табан жэлээр Киренск руу эльгээгдэн хэн.

9. **ВЕНЕДИКТОВ Виктор Сергеевич**, 1883 ондо Верхнеудинск хотодо түрэнэн, Ново-Селенгинскдэ ажаһуугаа, «Производственник» колхоздо счётоводоор ажаллаһан. 1934 оной январин 7-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр табан жэлээр эрхээ хаһагдаһан байгаа.

10. **РИНЧИНОВ (Иринчинов) Жалсарай**, 1880 ондо Музокул хууринда түрэнэн, Загарайн аймагай Дархита хууринда ажаһуугаа, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо ажаллаһан. 1940 оной мартын 9-дэ УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр найман жэлээр эрхээ хаһагдаа.

11. **РАДНАЕВ Лайдуп**, 1877 ондо Захааминай аймагай Үлэгшэн хууринда түрэнэн, Загарайн аймагта ажаһуугаа. 1940 оной мартын 9-дэ УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр найман жэлээр эрхээ хаһагдажа, 1941 оной октябриин 13-да Улаан-Үдэ хотодо ИТК-И-дэ наһа бараа.

12. **ЭРДЫНЕЕВ Ринчин**, 1874 ондо Загарайн аймагай Дарданхул хууринда түрэнэн, тэндээл ажаһуугаа. 1930 оной мартын 31-дэ УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр найман жэлээр эрхээ хаһагдаһан байгаа.

13. **НАНЗАТОВ Сымпил**, 1903 ондо Хориин аймагай Хасуурта хууринда түрэнэн, Загарайн аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлжэ байһанаа 1938 оной июлиин 24-дэ УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр тушаагдаад, 1940 оной мартын 9-дэ сүлөөлэгдэн байгаа.

14. **БУДАЕВ Дамба**, 1888 ондо Мухар-Шэбэрэй аймагай һүхын-Булаг хууринда түрэнэн, тэндээл ажаһууһан юм. 1934 оной февральн 7-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр 5 жэлээр сүлөөгөө хаһагдаһан юм.

15. **ЦЫБИКОВ Гомбо (Гумба)**, 1905 ондо Загарайн аймагта түрэнэн, Хориин аймагта ажаһууһан, 1938 оной июниин 24-дэ УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр тушаагдаад, 1940 оной мартын 9-дэ сүлөөлэгдөө

16. **ДУГАРОВ Лубсан-Доржо**, 1885 ондо Сэлэнгын аймагай Үхэр-Шулуун хууринда түрэнэн, Сартуул-Булагай дасанай лама байһан юм. 1933 оной сентярийн 20-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр 5 жэлээр сүлөөгөө хаһагдаһан байгаа.

17. **ЖАЛСАНОВ Лубсан-Даша**, 1822 ондо Сэлэнгын аймагай Дээдэ-Бургалтай хууринда түрэнэн, Сартуул-Булагай дасанай габжа лама байгаа. 1933 оной сентярийн 20-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр 5 жэлээр сүлөөгөө хаһагдаһан байгаа.

18. **МУНКУЕВ Самбу Мункуевич**, 1884 ондо Зэдын аймагай Дээдэ-Бургалтай тосхондо түрэнэн, тэндээл ажаһууһан юм. Сахьяновагай нэрэмжэтэ колхозой МТФ-е даагшаар хүдэлжэ байһанаа 1938 оной январин 10-да УК-гай 58-7, 58-10, 58-11 статьянуудай үндэһөөр тушаагдаад, 1940 оной январин 30-да сүлөөлэгдэн байна.

19. **БАЗАРОВ Жамьян Шираб-Жамьянович**, Сэлэнгын аймагай Үхэр-Шулуун хууринда түрэнэн, Сартуул-Булагай дасанай лама байһан, 1933 оной сентярийн 20-до УК-гай 58-2 статьягай үндэһөөр 5 жэлээр эрхээ хаһагдаһан юм.

20. **НОРБОЕВ Содном Будашкеевич**, 1881 ондо Сэлэнгын аймагта түрэнэн, лама байһан. 1933 оной сентярийн 20-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр 5 жэлээр эрхээ хаһагдаа.

21. **ПЛОТНИКОВ Иван Михайлович**, 1886 ондо Түнхэнэй аймагай Никольское тосхондо түрэнэн, тэндээл ажаһуугаа. Өөрынгөө ажахыда хүдэлдэг байгаа, 1933 оной июлиин 7-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр сүлдэгдээд, 5 жэлээр сүлөөгөө хаһагдаа.

22. **ЦЫРЕНОВ Чультум Цыренжапович**, 1888 ондо Сэлэнгын аймагай Дээдэ-Тори тосхондо түрэнэн, Сартуул-Булагай дасанай габжа лама байһан, 1933 оной сентярийн 20-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр сүлдүүлээд, 5 жэлээр сүлөөгөө хаһагдаһан юм.

23. **ГАРМАЕВ Дамба**, 1889 ондо Агын аймагай Урда-Ага

хууринда түрэнэн, Агын дасанай габжалама байһан, 1933 оной ноябриин 27-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр сүлдэгдээд, 5 жэлээр сүлөөгөө хаһагдаа.

24. **БАДМАЕВ Лыгдын**, 1875 ондо Бэшүүрэй аймагай Шэбэртэ тосхондо түрэнэн, Амгалантын дасанай габжалама байһан, 1935 оной апрелиин 25-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр тушаагдаад, 1936 оной апрелиин 9-дэ наһа бараа.

25. **ШАНАРТУЕВ (Доржиев) Хаши, Мухар-Шэбэрэй аймагай** һүтэй хууринда түрэнэн, Түгнэ-Галтайн дасанай гэбшэ лама байһан, 1938 оной октябриин 28-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр 5 жэлээр сүлөөгөө хаһагдаһан байгаа.

26. **ВАНЧИКОВ Цырен-Базар**, 1889 ондо Сэлэнгын аймагай Бургалтай хууринда түрэнэн, Сартуул-Булагай дасанай габжалама байһан. 1933 оной мартын 20-до УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр 5 жэлээр эрхээ хаһагдаһан юм.

27. **ВАСИЛЬЦЕВ Анисим Харламьевич**, 1875 ондо Полтавск губерниин Войтовец хууринда түрэнэн, Кабанскын аймагай Сухой хууринда ажаһуугаа. 1937 оной декабриин 25-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр арбан жэлээр эрхээ хаһагдаа.

28. **КЛИМОВ Дмитрий Афанасьевич**, 1867 ондо Хяагтын аймагай Тамир хууринда түрэнэн. 1930 оной октябриин 25-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр эрхээ хаһагдаһан байгаа.

29. **КЛОЧИХИН Пётр Иннокентьевич**, 1870 ондо Хяагтын аймагай Киран хууринда түрэнэн, «Самопомощь» артелиин ажалшан байһан, Хяагта хотодо Бикетовэй гудамжын 6-дахи гэртэ ажаһуугаа. 1942 оной июниин 15-да УК-гай 58-10 статьягай үндэһөөр найман жэлээр эрхээ хаһагдаһан байна.

И. ГРИШИН,
Буряад Республикын
прокуратурын таһагай
начальник, юстициин ахамад
советник.

ЗАБАЙКАЛИЙН ЭНЦИКЛОПЕДИ ЗОХЁОГДОХОНЬ

Шэтэ можын захиргааны ба Оросой географическэ нэгдэлэй таһагай үүсхэлээр «Забайкалийн энциклопедия» зохёогдохоор ехэ ажал хүдэлмэри ябуулагдаа. Эхилбэ. Тэрэ томо хэблэл ахамад редакторай областиин губернатор Равиль Гениатулы баталагдаа. Мун эмхидхэлэй бар редакторин бүлэгүүд бүридхэгдэбэ. Тэдэн соо Шэтын дээр хургуулинуудай болом зохёохыг элдэб зургаанууд эрдэмтэд, мэргэжэлтэ түүхэшэд, сурбалжалтан болон бэшэшье халбаран түлөөлэгшэд оролсоно.

Тус хэблэлэй горьтой хубике Агын Буряад автономно округ эзлэ байна. Тус асуудалаар хэргэ удаа сугларжа хөөрлөөр болоод, тусхай даабарилуу хуураар хэблэлдэ бэшүүлжэ байһан хэблэлэй 50 хууданай хэмжээтэй, 50 гарам мэдээ хэһэгээр 2000 оной эхилбэ хэблэгдээд байха түсэбтэй. Цырендондог ГОНГОР

Ажалай ветеран
ЦЫРЕНОВ
Бадма-Доржо Цыденович хүндөөр үбшэлжэ наһа бараһан ушараар Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг "Хэжээ" эблэлэй гэшүүд гэр бүлэдэй үхибүүдтэнь гүнзгээр шаналам гашуудалаа мэдүүлэ.

ЭР
БЭИ
Уржадэр
Леонид Потан
мүнөө үедэ
экономическ
бодолуудые
- Россин Ф
Соведай
В.С. Черномы
танисаад бай
гэгшээр эк
гуримдань
Степанович
омоогүйди. Т
гэшүүд тэрэ
буруушаагаа,
үлөө. Тэрэнэ
кабинедэй
сэгнээшьегүй
эбсээшьегүй
хэмжээнууд
Реформа үргэ
кредитнэ ху
ёһотой. Мин
продукциин ү
хэрэг ябуула
Леонид Васи
- Инфляци
ушарһаа ехэ
талаһаа хин
асуудалые ши
экономикото
иниэ хэмж
Гэршэлэн я
нэгэ мүнэн
ёһотой.
- Манай
ямар аргаа
болоноби
- Амарал
Москвада о
асуудалнууды
Строев, Луж
тэрэнэй орл

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Ахамад редактор **А. Л. АНГАРХАЕВ**
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: **Б.М.Ж.БАЛДАНОВ** (ахамад редакторай орлогшо), **Г. Х. ДАШЕЕВА** (ахамад редакторай орлогшо), **Б.В. ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ** (харюусалгата секретарь), **А.Г.ЛУБСАНОВ** (Буряад Республикын Арадай Хурал), **Д.Д.СУНДАРОН**, таһагуудые даагшад: **Н.Д.НАМСАРАЕВ**, **Т.В.САМБЯЛОВА**, **Д.Ш. ХУБИТУЕВ**, **Л.Д. ТАПХАЕВ**; **В.И.ПИНТАЕВ** (хэблэлэй директор).

Манай адрес:
670000, Улаан-Үдэ,
Каландаришвилиин үйлсэ,
23, "Буряад үнэн" газетын
редакци.

Газетэ хэблэлэй 1
хууданан хэмжээтэй.
Индекс 50901.
Хэһэг 3.350
(хамта 20.000).
Хэблэлдэ
тушаагдаһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэрим
АО-до газетэ хэблэгдээ.
Директорэйнь телефон: 21-40-45.
Б-0079-дэхи номертойгоор
бүридхэлдэ абтанхай.
Заказ № 8414.

Редакциин телефонууд: ахамад редакторай - 21-50-96, нриёмнын - 21-54-54, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-68-08, 21-64-36, харюусалгата секретаринин - 21-50-52, секретаринин - 21-50-52, таһагууд: экономикын болон политикын - 21-55-97 (даагшань), 21-63-86, соёлой, түүхын болон залуушуулай - 21-54-93 (даагшань), 21-57-63, 21-69-58, 21-60-21, мэдээлэлэй болон рекламны - 21-62-62, 21-67-81, хэблэлэй - 21-33-61, оператор-корректоринүүдэй - 21-61-35, фотокорреспондентнүүдэй - 21-33-61, компьютерна түбэй - 21-66-76, корпунктын - 21-34-05

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 21-49-94, бухгалтери - 21-23-67, вахта - 21-60-91.
Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрэнүүдэй бэшэлыг хэблэлдэ оруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин һанамжа автарайхитай адли бэшэ байжа магад.